

Bezwaarschrift tegen het 8ste Nitraatactieprogramma (NAP)

Voor een agrarisch akkerbouw-, transport- en loonbedrijf in Zuid-Limburg

Geachte mevrouw Wiersma,

Met dit schrijven maak ik bezwaar tegen op de voorgenomen aanpassing van de stikstofgebruiksnormen en de aanwijzing van aandachtsgebieden stikstof in het kader van het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (8e AP), zoals vastgesteld door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Dit bezwaarschrift is gebaseerd op zowel inhoudelijke als procedurele gronden, toegespitst op mijn situatie als agrarisch ondernemer met een akkerbouw-, transport- en loonbedrijf in Zuid-Limburg.

1. Inleiding

Het 8ste Nitraatactieprogramma is opgesteld ter uitvoering van de Europese Nitraatrichtlijn, met als doel het verminderen van nitraatuitspoeling naar het grond- en oppervlaktewater. Hoewel ik het belang van schoon water en duurzame landbouw onderschrijf, ben ik van mening dat het voorgestelde programma op meerdere punten onevenredig, onrealistisch en onvoldoende onderbouwd is voor bedrijven zoals het onze.

2. Bezwaarpunten

2.1 Onevenredige lasten voor akkerbouwers, transporteurs en loonwerkers

De voorgestelde maatregelen leggen een te zware last op ons Akkerbouw-, agrarisch transport- en de loonwerkbedrijf. Ondanks onze deelname aan het project duurzaam schoon grondwater (DSG) en dat we reeds hebben geïnvesteerd in milieuvriendelijke technieken, worden nu opnieuw geconfronteerd met strengere eisen, zonder adequate compensatie of overgangsregelingen. Dit raakt niet alleen de primaire productie, maar ook de logistieke keten en dienstverlening.

2.2 Nieuwe bemestingsnormen te laag voor Zuid-Limburg

De nieuwe bemestingsnormen zijn te laag voor de specifieke omstandigheden in Zuid-Limburg. Dit heeft directe consequenties voor de gezondheid van gewassen: door een tekort aan voedingsstoffen ontstaat een zwakker afweersysteem, waardoor de kans op ziektes en plagen toeneemt en ontstaat er opbrengstderving. Dit heeft negatieve invloed op de rentabiliteit en het saldo van het bedrijf. Veel gewassen leveren hierdoor een te laag saldo op en de risico's nemen toe. Dit leidt ertoe dat er minder diversificatie mogelijk is in de gewassen die nog rendabel geteeld kunnen worden in Zuid-Limburg. Het perspectief voor ondernemers verslechtert en financiële compensatie is onvoldoende. Vooral omdat dat we hier in het gebied en op onze landbouwgronden reeds beduidend **onder de 50 mg norm** zitten, wat blijkt uit het rapport "Nitraattoestand eind 2023 / begin 2024 in de agrarische delen van de grondwaterbeschermingsgebieden in Limburg" van een onderzoek van WML (Frans Vaessen). Dit blijkt tevens uit het concept rapport van eind 2024 / begin 2025 waarin staat "Hierin worden de

resultaten gevestigd. Löss agrarisch in Grondwaterbeschermingsgebieden gemiddeld 42 mg NO₃ in het bodemvocht”. Indien gewenst kunnen wij deze rapporten aanleveren.

Bovendien heeft de aangescherpte verplichting om een rustgewas niet langer 1 op 4, maar 1 op 3 te telen, een aanzienlijke financiële impact. Door deze maatregel moet ons akkerbouwbedrijf vaker hoogsalderende hoofdgewassen vervangen door rustgewassen die doorgaans minder renderen. Dit betekent dat het totale bedrijfsresultaat structureel onder druk komt te staan, juist omdat het areaal van de meer winstgevende teelten wordt beperkt ten gunste van minder renderende gewassen. Dit raakt de financiële houdbaarheid en het toekomstperspectief van het bedrijf in sterke mate.

2.3 Uitrijperiodes verder ingeperkt

De verdere inperking van de uitrijperiodes heeft nadelige consequenties voor de bedrijfsvoering. Door de beperkte tijdsvensters ontstaat er een piekbelasting op machines en personeel, en wordt het moeilijker om op het juiste moment onder optimale omstandigheden mest uit te rijden. Dit kan leiden tot bodemschade en minder effectieve benutting van nutriënten.

2.4 Investerings in precisiebemesting moeilijk rendabel

Om aan de strengere eisen te voldoen en precisiebemesting toe te passen, zijn steeds duurdere machines en technologieën nodig. Door de beperkingen in het beleid en de economische druk wordt het echter steeds moeilijker om deze investeringen rendabel te maken.

2.5 Te veel nadruk op uitrijden in het voorjaar

Door de sterke concentratie op het uitrijden van mest in het voorjaar is er minder keuzevrijheid om het juiste moment te bepalen. Dit verhoogt de druk op machines en personeel, en dwingt ons soms om onder minder gunstige omstandigheden mest uit te rijden, wat de effectiviteit en duurzaamheid van de bemesting niet ten goede komt.

2.6 Onvoldoende maatwerk, participatie en innovatie

De maatregelen zijn te generiek en houden onvoldoende rekening met de diversiteit aan bedrijfsactiviteiten, bodemtypes en regio's. Voor ons als akkerbouwer en loonwerker zijn locatie-specifieke data en maatwerk essentieel. Daarnaast is er te weinig ruimte geweest voor inspraak vanuit de sectoren akkerbouw, transport en loonwerk, en biedt het programma te weinig stimulansen voor innovatieve oplossingen en alternatieven.

3. Verzoek

Ik verzoek u het 8ste Nitraatactieprogramma te heroverwegen en in overleg met de sectoren akkerbouw, transport en loonwerk tot werkbare, proportionele en wetenschappelijk onderbouwde maatregelen te komen. Daarnaast verzoek ik om meer ruimte voor innovatie, maatwerk en inspraak van belanghebbenden, en om voldoende financiële compensatie en toekomstperspectief te bieden voor ondernemers in Zuid-Limburg.

4. Slot

Ik vertrouw erop dat u mijn bezwaren betreft bij de verdere besluitvorming rondom het 8ste Nitraatactieprogramma. Graag ontvang ik een bevestiging van ontvangst van dit bezwaarschrift en een inhoudelijke reactie op mijn punten.

Deze zienswijze/dit bezwaar wordt ingediend onder uitdrukkelijk voorbehoud van alle rechten en weren, waaronder het recht om dit standpunt later aan te vullen, te wijzigen of uit te breiden, alsmede het recht om schadevergoeding en/of planschade te vorderen.

Met vriendelijke groet,

namens Mts. Hartmann-Marx en Hartmann Maastricht B.V.

Henny, Marjo, Gaby, Guy Xavier en Joël Hartmann en team

Bronckweg 500
6228XV Maastricht

7-11-2025